Lausunto ajoneuvojen teknisistä vaatimuksista

Vastaanottaja: Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Asia: Määräysluonnos Autojen ja niiden perävaunujen tekniset vaatimukset

Diaarinumero: TRAFICOM/60798/03.04.03.00/2026

Matkailuajoneuvotuojat (MAT) ry kiittää mahdollisuudesta lausua autojen ja niiden perävaunujen teknisiä vaatimuksia koskevasta määräysluonnoksesta. MAT ry kannattaa määräyksen tavoitteita selkeyttää sääntelyä, sujuvoittaa vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja vähentää yritysten hallinnollista työtä.

Matkailuajoneuvoalan kannalta keskeisiä ovat ennen ensimmäistä käyttöönottoa tehtävä varustelu, monivaiheisesti valmistettujen matkailuautojen hyväksyntä sekä ajoneuvojen massoja koskevien tietojen luotettavuus. Määräystä ja sen soveltamisohjeita tulee täsmentää näiltä osin, jotta yritykset voivat ennakoida hyväksynnän edellytykset ja asiakkaiden ajoneuvot voidaan varustella turvallisesti.

Ennen ensimmäistä käyttöönottoa tehtävä varustelu

Luonnoksen kohdassa 3.1 luetellaan varusteita, joiden asentaminen tai muuttaminen olisi määrätyin ehdoin sallittua ilman koko ajoneuvon hyväksynnän muutosta. MAT ry pitää tällaista selkeyttämistä tarpeellisena. Luettelo ei kuitenkaan mainitse erikseen esimerkiksi markiiseja, aurinkopaneeleja, kattoilmastointilaitteita eikä asuintilan akku- ja invertterijärjestelmiä.

MAT ry esittää, että kohtaa 3.1 täydennetään matkailuajoneuvoille tavanomaisilla lisävarusteilla ja niiden asentamisen ehdoilla. Määräyksestä tulee käydä ilmi, milloin varuste voidaan asentaa ennen ensimmäistä käyttöönottoa ilman koko ajoneuvon hyväksynnän muutosta ja milloin tarvitaan lisäselvityksiä tai hyväksyntämenettely. Varusteen puuttuminen luettelosta jättää sen käsittelyn tulkinnanvaraiseksi.

Asentamisen ehdoissa tulee huomioida varusteen kiinnitys, sovellettavat sähkö- ja paloturvallisuusvaatimukset, ajoneuvon mitat sekä kokonais- ja akselimassat. Myös vaikutukset kuljettajaa avustaviin järjestelmiin sekä alustan ja valmiin ajoneuvon valmistajan ohjeet on otettava huomioon. Vaatimustenmukaisuus tulee voida osoittaa muutoksen laajuuteen ja turvallisuusvaikutuksiin nähden oikeasuhtaisilla asiakirjoilla.

Kyberturvallisuus ja ohjelmistopäivitykset

MAT ry kannattaa ehdotettua mahdollisuutta hyödyntää hyväksytyn alustan kyberturvallisuutta koskevia selvityksiä myöhemmissä valmistusvaiheissa. Kun sähkö- tai elektroniikkalaite liitetään hyväksyttyihin rajapintoihin valmistajien ohjeiden mukaisesti ja luonnoksen muut edellytykset täyttyvät, erillisen lisäarvioinnin välttäminen keventää perustellusti hyväksyntämenettelyä.

Soveltamisohjeessa tulee kuvata matkailuauton asumisosan laitteiden ja alustan ajamiseen liittyvien järjestelmien välinen raja. Ohjeistukseen tarvitaan esimerkkejä lämmitys- ja ilmastointilaitteista, akkujen hallinta- ja latausjärjestelmistä sekä etäohjattavista toiminnoista. Samalla on täsmennettävä, kenen antama todistus hyväksytään ja mitä sen tulee sisältää.

MAT ry kannattaa myös ohjelmistopäivityksiä koskevan E-säännön n:o 156 soveltamisalan täsmentämistä. Soveltamisen tulee määräytyä laitteen ja sen päivitysten tosiasiallisten vaikutusten perusteella. Asumisosan järjestelmien osalta on kuvattava, milloin päivityksellä on vaikutusta ajoneuvon hyväksynnän edellytyksiin tai rekisterimerkintöihin.

Monivaiheinen valmistus ja hyväksynnän asiakirjat

Matkailuautoissa alustan valmistus ja valmiin ajoneuvon rakentaminen voivat kuulua eri valmistajille. MAT ry pitää tärkeänä, että valmistusvaiheiden vastuut voidaan selvittää yksiselitteisesti. Luonnoksen 5 luvussa tarkoitettuun kansalliseen yksittäishyväksyntään tulee laatia yhtenäinen todistusmalli tai vähintään selkeät asiakirjojen sisältövaatimukset.

Ohjeistuksessa on erotettava EU-tyyppihyväksytyn valmiin ajoneuvon menettelyt kansallisesta yksittäishyväksynnästä. Valmistajien olemassa olevia hyväksyntäasiakirjoja ja vastuunjakoa koskevia selvityksiä tulee voida hyödyntää siltä osin kuin ne kattavat sovellettavat vaatimukset. Jo hyväksyttyjen ominaisuuksien päällekkäistä selvittämistä tulee välttää EU-sääntelyn sallimissa rajoissa.

Omamassa ja käytettävissä oleva kuormausvara

MAT ry kannattaa liitteen 1 täsmennystä, jonka mukaan yksittäishyväksynnässä omamassaa koskevan tiedon tulee perustua ajoneuvokohtaiseen punnitustulokseen. Luotettava omamassa on matkailuauton kuormausvaran ja turvallisen käytön kannalta keskeinen tieto.

Punnitustodistuksen tulee olla yhdistettävissä kyseiseen ajoneuvoon, ja siitä tulee käydä ilmi punnitushetken varustelu sekä massan määrittelyssä käytetyt edellytykset. Valmistajan asianmukainen, ajoneuvokohtaiseen punnitukseen perustuva todistus tulee voida hyväksyä ilman tarpeetonta uutta punnitusta, kun tieto vastaa hyväksyttävän ajoneuvon tilannetta ja määräyksen vaatimuksia.

Ohjeistuksessa tulee kuvata, miten punnituksen jälkeen tehdyt varustemuutokset huomioidaan. MAT ry pitää tärkeänä, että asiakkaalle annetaan ymmärrettävä tieto lisävarusteiden vaikutuksesta käytettävissä olevaan kuormausvaraan sekä sallittujen kokonais- ja akselimassojen noudattamiseen.

Euro 7 ja siirtymäaikojen soveltaminen

MAT ry pitää tarpeellisena, että määräys huomioi Euro 7 -asetuksen mukaiset vaatimukset ja niiden osoittamistavat. Matkailuautojen monivaiheinen valmistus sekä alustan valmistuksen, ajoneuvon valmistumisen ja ensirekisteröinnin välinen aika edellyttävät selkeitä soveltamisohjeita.

Traficomin tulee kuvata käytännön esimerkein eri valmistusvaiheiden ja hyväksyntöjen merkitys sovellettaville vaatimuksille. Jo tilattujen alustojen, rakenteilla olevien matkailuautojen ja varastossa olevien valmiiden ajoneuvojen asema tulee selventää EU-sääntelyn mukaisten soveltamisajankohtien sekä siirtymä- ja poikkeusmenettelyjen perusteella.

MAT ry pitää perusteltuna luonnoksen 6 luvun mahdollisuutta soveltaa ennen ensimmäistä käyttöönottoa tehtäviin muutoksiin vaihtoehtoisesti aiemman määräyksen 2.4 kohtaa 31.12.2027 asti. Uudet soveltamisohjeet tulee julkaista riittävän ajoissa, jotta yritykset voivat sovittaa varustelun, toimitukset ja hyväksyntäasiakirjat uuteen menettelyyn.

Yhdenmukaiset soveltamiskäytännöt ja yhteistyö

MAT ry esittää, että Traficom valmistelee matkailuajoneuvoja koskevat soveltamisesimerkit yhteistyössä alan valmistajien, maahantuojien, varustelijoiden ja hyväksyntöjä tekevien toimijoiden kanssa. Ohjeiden tulee kattaa sekä matkailuautot että matkailuvaunut niiltä osin kuin määräyksen muutokset niitä koskevat.

Yhtenäiset asiakirjavaatimukset ja soveltamiskäytännöt parantavat turvallisuutta, vähentävät tulkintaeroja ja tekevät hyväksynnän kustannuksista ennakoitavampia. MAT ry on valmis osallistumaan toimialaa koskevan ohjeistuksen valmisteluun ja tiedottamaan vahvistetuista käytännöistä jäsenyrityksilleen.

Matkailuajoneuvotuojat (MAT) ry
Hallitus

Yhteyshenkilö:

Mika Jokinen
Toiminnanjohtaja
Matkailuajoneuvotuojat (MAT) ry